

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 50 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială.

Partea oficială.

Prelat Papal.

În legătură cu avizul Nr. 542 din 11 Februarie a. c., despre numirea de prelat papal a Reverendisimului Domn

Dr. Petru c. Fabian, în următoarele publicăm în traducere românească brevele apostolic Nr. 441, emanat asupra acelei numiri.

Papa Piu al XI-lea.

Iubite Fiule, mântuire și Binecuvântare Apostolică. **A ajuns la cunoștința** Noastră din recomandarea cu toată stăruința a delegatului Apostolic în România, că Tu, preot cu viața cea mai întreagă, acum profesor și conducător al Școlii normale, Ți-ai câștigat cele mai distinse merite în întreaga dieceza de Gherla prin cuvântul învățaturii și nu mai puțin prin exemplul faptei bune. Se mai adaugă la acestea recomandarea insistență chiar a Episcopului diecezan, care din toate punctele de vedere Te ține vrednic, să fii distins prin manifestarea specială a voinței Pontificale. Așadară pentruca să cedăm insistențelor unor astfel de protectori, prin aceasta Scrisoare cu a Noastră autoritate Te alegem, facem și declaram **Antistite Urban, adecă Prelat al Nostru domestic**. Dreptaceea îți concedem, ca să ai voie și putere a îmbrăca veșminte violete și a purta încă și în Curia Română cămașă de în cu mâneci sau Rohet; la fel, ca să Te folosești și să Te bucuri de singuraciile și toate onorurile, privilegiile, prerogativele și favorurile, de cari alți bărbați Clerici, inzestrați cu această demnitate se folosesc, se bucură, ori se pot și se vor putea folosi, bucura. Ne formând obstacol nimic contrar. Dă în Roma, la Sfântul Petru, sub inelul Pescarului, în ziua 9, luna Aprilie, anul 1924, al Pontificatului Nostru al treilea.

Iubitului Fiu **Petru Fabian**

Preot.

ss. **P. Card. Gasparri**

Secretar de Stat.

Din șed. cons. 3 Iunie 1924,

Nr. 2150.

NUMERI.

Reverendul **Tit Pop** este numit profesor de religie suplent la școlile primare din Satu Mare.

Din șed. cons. 3 Iunie 1924.

Nr. 2117.

CONCURS

la post de cantor.

Postul de cantor dela biserica din

Seini (D. Seinilor) se curentează cu termenul **30 Iunie 1924**.

Postul este împreunat cu următoarele emolumente:

- 1) 25—30 q. cucuruz.
- 2) Folosința alor 5 cub. pământ.
- 3) 10 m³. lemne de foc, pentru folosința sa, și 2 m³. la instruirea corului.

4) locuința, superedificate, grajd și stobilele îndătinat.

Din sed. cons. 31 Mai 1924.

Nr. 2103.

† Necrolog

Cu durere vestim Veneratului Cler trecerea la cele vecinice a fostului cleric diecezan la Roma, *Ioan Sandu* actuar la oficiul diecezan, repausat în 30 Mai a. c. în anul 25 al vieții sale.

Onorat Frațiiile Voastre să faceți rugăciuni la altarul Domnului pentru odihna sufletească a repausatului.

Gherla, la 12 Iunie 1924.

Nr. 2275.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Activitatea de administrator a episcopului Mihail c. Pavel.

(Urmare).

4. Dacă unul sau mai mulți poporeni din cutare parohie vacantă ar merge la vre-un preot, și l-ar provoca să facă tocmeala cu dânsii, și să meargă în parohia lor, — preotului astfel recerșat nu-i este iertat a se dimitte nici baremi la un cuvânt de convoire cu unii ca acei poporeni, fără căpăcitându-i cumcă preoții nu se pot conduce prin convențiuni împrumutate ca și păstorii satului și servitorii, să-i îndrumeze acasă, că să aștepte dispozițiunile Ordinariatului în pace și liniște, — căci care preot nu va face astfel și se va dimitte la vorbe și convențiuni, cortășind pentru sine, sau pentru altul preot, acela va fi muștrat cu pedepsele mai sus expuse.

6. Dacă vor suplica aici poporeni din cutare parohie pentru careva preot, ca să se dispună la dânsii, aceea suplică nu se va lua în considerațiune, și preotul pentru care vor suplică se va notă aici ca agitator, tuburător de pace și liniște, — pentru că este lucru consta-

tat: cumcă poporeni numai atunci suplică pentru cutare preot, când sunt provocați, ademeniți, corupți, deobligați prin acela.

6. Preoții când se dispun de aci la parohii, să nu se învoinicească nici sub un pretext de a face pacte, convoințe, contracte cu poporeni săi, cu privire la competențe și soluțiune, — ci să se țină strâns de ordinațiunile de aici date sau dânde, că de vor face contracte cu poporeni i-și vor pierde beneficiul și vor fi și altcum cât mai aspru pedepsiți.

7. Fiind în interesul fiecărui preot organizarea diecezei și bunăstarea ei, să învigileze toți ceice au la inimă progresul și fericirea, asupra faptelor confrăților săi preoți; și îndată ce vor observa că cutare preot calcă ordinațiunile Noastre să-l și însinueze la respectivul Vicar, sau Protopop, aceasta o poștește și onoarea fiecărui preot, care se va vătâma prin faptele rele și nelegale ale confratelui său.

8. Vicarii și Protopopii îndată ce vor observa dânsii, sau li-se va însinua prin cineva: că cutare preot a tractat cu poporul și a agitat în cutare parohie — ținând în secret numele însinuatorului — fără a însinua aici previe, să și cerce statul lucrului, chie-mând la sine și luând la protocol fașiunile alor doi trei martori, cari au cunoștință despre statul lucrului; apoi protocolul dimpreună cu părerea sa îndată să-l susțearnă aici unde asupra celor vinovați se vor dicta fără cruțare pedepsele mai sus expuse.

Vicarii și Protopopii sunt comisarii Episcopului în tractele lor, dânsii trebuie să învigileze și să aibă cunoștință despre toate ce se întâmplă în tracte, și mai vârtos trebuie să poarte grije: ca să nu se întimple lucruri de acele: cari cad în detrimentul Bisericeii, Religiei, al prosperării poporenilor, și a onoarei clerului și a diecezei: și cunoscând de acele, au datorință de a face tot ce e de lipsă pentru delaturarea răului; căci care nu ar face astfel, acela nu și-ar împlini misiunea sa, și

nu ar fi demn de oficiul său, și de încrederea ce o poșede."

4.

S'ar părea din cele până acum expuse și din ordinațiunile comunicate, că episcopul Pavel a fost un biurocrat riguros, însuflețit de bunul mers în cele externe ale administrației bisericești. Această părere însă este greșită, pentru că episcopul Pavel pe cât era de excelent administrator și mai pe sus de toate organizator iscusit, pe atât era un părinte încălzit de dorul sfânt al mântuirii sufletelor încredințate grijei sale de păstor mare. Inflăcărarea inimii sale de păstor adevărat, pentru totdeauna s'a eternizat în memorabila sa circulară lansată către Cler și popor cu ocazia holerei celei mari, ce a grasat în întreaga Europa în anii 1872—1874 și carea poartă Nrul 2073 din 26.Iulie 1873.

În aceasta circulară, străbătută de dragostea sufletelor, prin cuvinte calde, bazate pe învățătura creștinească, este propusă și impusă clerului datorința de a cerceta pe bolnavi. Tot tractatul teologiei pastorale în acest punct culminant al păstoririi sufletelor este desvoltat cu o uimitoare claritate, ce dă dovadă de erudiția și simțul practic pastoral al fericitului episcop.

Cercetarea tuturor bolnavilor, întrebuintarea apostolilor laici, unele sfaturi igienice ce să se dea din partea preoților, întrebuintarea necondiționată a ajutorului medical, — depunerea fricei omenești din partea preoților și observarea strictă a datorinței de a rămânea în mijlocul turmei, cu un cuvânt toate prescrierile teologiei pastorale moderne află expresiune în circulara pomenită.

Un singur lucru este în circulară, ce nu se poate aproba după starea de azi a științei medicale: anume episcopul spune că holera nu este boală contagioasă, ci provine mai cu seamă din răceală. Aceasta era însă și părerea generală a lumii medicale de pe acele vremuri, care stătea stupefiat în fața

epidemiei și nu cunoștea încă virulența boalei.

Pastorala modernă însă susținând toate cele expuse — pentru boalele epidemice are prescrierile sale de preser-vare, prin spălări, folosirea antisepticelor, alcool și încunjurarea după puțință a contactului nemijlocit cu bolnavul.

Circulara atât de frumoasă a episcopului Pavel este următoarea:

Noi *Mihail Pavel* din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic dela Roma episcopul gr. cat. de Gherla, cavaler al ordului Francisc Iosif I., Tuturor preoților și credincioșilor diecezei dar, pace și mântuire dela Domnul!

„Abia este mai frumoasă — înaintea lui Dumnezeu mai vrednică de resplată și pentru omenime mai salutară destinațiune decât destinațiunea unui preot ca păstor sufletesc. Preotul cel bun este așa zicând Provedința văzută, care și pune locuința sa între popor, și pre sine de totul se jertfește lui, ca să-l întărească, să-l binecuvinte, să-l iubească, să-l învețe, să-l îndrepte, și să-l mângăie; ca să-și împărțească cu dânsul toate bucuriile, întristările, ostenețele și durerile sale; ca pre toți cu osteneală și ori cu ce jertfă să-i conducă la fericirea pământească și la mântuirea vecinică: „Eu sunt păstorul cel bun și cunosc pe ale mele și mă cunosc de către ale mele; iar naimitul, și care nu este păstor, căruia nu sunt oile ale lui, fuge că naimit este și nu este lui grijă de oi“, zice Domnul Isus Hristos la S. Ioan Evang. c. 10. v. 12, 13 și 14. Propusul de a se jertfi pe sine pentru fericirea și salvarea sufletelor este atât de sublim și măreț, încât pentru aceasta unicul Fiu a lui Dumnezeu s'a coborât din ceriu, și s'a făcut om; pentru aceea a ales Apostoli, pe cari din pescari i-a făcut vânători de oameni; aceste bine știindu-le și S. Dioniziu Areopagitul nu s'a îndoit a scrie: cumcă „întru toate lucrurile cele divine cel mai divin este de a conlucra pentru mântuirea sufletelor“, — și marele Chrysostom

zice: „Nimica e așa de plăcut înaintea lui Dumnezeu, ca mântuirea sufletelor“, iară la profetul Ezechiel Cap. 18. v. 13. zice Domnul Atotputernic: „am eu oare vre-o plăcere în moartea păcătosului? și nu ca să se întoarcă dela căile lui și să vieze“. Dumnezeu voiește, ca toți să se întoarcă și să fie fericiți în viața această și în cea vecinică, pentru aceea celce conlucră cu Dumnezeu la întoarcerea, la fericirea și la mântuirea sufletelor, împlinește un lucru ce e între toate mai plăcut lui Dumnezeu, un lucru, decât care mai prețios omul nu poate face în viața aceasta: „păstorul cel bun sufletul său îl pune pentru oile sale“ zice Domnul N. I. Hristos la S. Ioan Evang. c. 10. v. 11.

„Am fost morbos, și nu ați venit la mine“, cu aceste cuvinte va dojeni Părintele ceresc în ziua judecării pe oameni, și cu atât mai tare pe preoții, cari nu-și împlinesc datorințele sale părintești cu privire la cei morboși. — Este păcat a nu da celor neputincioși ajutorul trupesc, cu cât mai mare păcat este a nu le da ajutorul sufletesc, a nu-i providea cu sfințele sacrameinte.

Pentru aceea fac cuvântul meu părintesc către Voi iubiiți în Hristos Frați și Fii, — ca un Părinte și Păstor, cui bunul Dumnezeu după sfaturi e sale cele necuprinse s'a îndurat a-mi încredința păstoria atâtor suflete rescumpărate prin scump și sfânt sângele său, — aducându-vă aminte de chemarea Voastră cea sfântă și înaltă, cari sunteți puși în mijloc între Dumnezeu și oameni, ca pe aceștia în numele lui să-i conduceți la mântuire, și ca prin voi să le lumineze lor lumina cea adevărată. — Luați aminte datorințele Voastre, cari le aveți și le datoriți credincioșilor voștri totdeauna, și mai cu seamă când bunul Dumnezeu pentru fărâdelegile cele multe, cu cari îl vătămăm, după marea îndurare sa, pentru mântuirea noastră se îndură a ne certa, zic după mare îndurare sa, căci

dacă se va uita la fărâdelegi cine va suferi.

Cu multă întristare a inimei părintești am înțales, că în multe parohii a diecezei grijei noastre concrezute domnește morbul epidemic holera, care cu o repejune nespūsă rumpe firul vieții oamenilor.

Orânduim dară în Domnul înainte de toate: ca să faceți rugăciuni către înduratul Dumnezeu, ca — pentru rugăciunile S. Mariei Mamei Vergure, carea este mijlocitoarea creștinilor — să ne scape după marea îndurare sa de pedeapsa aceasta, deși prin nenumăratele fărâdelegi cu dreptul meritată. Faceți rugăciuni pentru toți oamenii, „că acesta este lucru bun și plăcut lui Dumnezeu“ zice S. Pavel apostolul; îndemnați pre toți credincioșii, ca să se întoarcă dela fărâdelegi și prin fapte bune și virtuți creștinești să se nizuiască a îmblânzi mânia lui Dumnezeu ceea dreaptă deasupra noastră: „întoarceți-vă la mine grăiește, Domnul atotținătorul, și eu mă voi întoarce la voi“ Zach. C. I. v. 3. Ingrigiți-vă de binele sufletesc și trupesc al credincioșilor voștri, spre aceasta ne îndeamnă și S. Pavel Apostolul când zice: „cine este neputincios și eu să nu fiu neputincios“, 2. Cor. c. 11. v. 29. Să învățăm dela Apostoli — zice S. Augustin — zelul și dorul cel înflăcărat al mântuirii oamenilor, fiind că și Dumnezeu așa i-a iubit, cât și pre uhul născut Fiul său l-a dat jertfă pentru dânsii: „care nici pre unul Fiul său nu l-a cruțat, ci pentru noi toți l-a dat“, Rom. C. 8. v. 32. Nu se poate aduce mai plăcută jertfă lui Dumnezeu — zice S. Gregoriu — de cât grijea sufletelor și zelul mântuirii vecinice, decât aceste nimic dorește mai tare Dumnezeu, care voiește, ca toți oamenii să fie mântuiți; „cugetați — zice S. Chrysostom, — că credincios și iubitor de Hristos este acela, care se îngrijește de frații săi“.

(Va urma.)